

Sygn. akt VIII U 2554/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Grażyna Łazowska
Protokolant:	Korneliusz Jakimowicz

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2014 r. w Gliwicach

sprawy A. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość świadczenia

na skutek odwołania A. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 9 kwietnia 2013 r. **nr** (...)

oddala odwołanie

(-) SSR del. Grażyna Łazowska

Sygn. VIII U 2554/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9.04.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu A. G. ponownego przeliczenia emerytury z uwagi na nie przedłożenie nowych dowodów, które miałyby wpływ na wysokość świadczenia.

Ubezpieczony w odwołaniu domagał się przywrócenia prawa do emerytury w wysokości ustalonej decyzją z 16.09.1989r., kwestionując jej obniżenie w wyniku zastosowania ustawy z 17.10.1991r. W uzasadnieniu ubezpieczony powołał się na orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 11.02.1992r. oraz 28.02.2012r., które w ocenie ubezpieczonego wskazują na bezprawność działań organu rentowego.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że zmiany w sposobie obliczania emerytury ubezpieczonego – ustalonej decyzją z 16.03.1989r. – były wynikiem zmian przepisów prawa, a nie błędów organu czy ponownej weryfikacji tych samych dowodów. Zmiany w obliczaniu świadczeń zostały wprowadzone ustawą z 17.10.1991r. o rewaloryzacji emerytur i rent.

Sąd ustalił i zważył, co następuje.

Ubezpieczony urodził się (...). Decyzją z dnia 16.03.1989r. organ rentowy na podstawie przepisów ustawy z dnia 1.02.1983r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin przyznał ubezpieczonemu prawo od górniczej emerytury, której wysokość obliczono w następujący sposób:

-podstawa wymiaru została ustalona z zarobków z ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia w okresie od lutego 1988r. do stycznia 1989r. – 191 498 zł.;

-do obliczenia wzrostu emerytury uznano za udowodnione 39 lat pracy górniczej wraz z okresami równorzędnymi i zaliczanymi,

- emerytura wynosiła 100% podstawy wymiaru z ograniczeniem do 3000zł. i 55% podstawy wymiaru ponad 3000zł.;

- do emerytury przysługiwały wzrosty: 19% podstawy wymiaru z tytułu ponad 20-letniej pracy górniczej i 15% podstawy wymiaru z tytułu wykonywania pracy górniczej oraz dodatek z tytułu odznaczenia w wysokości 20% podstawy wymiaru, nie więcej niż 3000zł.

Kwota górniczej emerytury wynosiła 91,27% podstawy jej wymiaru i procent ten stanowił współczynnik waloryzacyjny.

Przepisy ustawy z dnia 17.10.1991r. o rewaloryzacji emerytur i rent..[Dz.U. Nr 104, poz.450] wprowadziły maksymalny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 250%, co miało wpływ na zmianę wysokości świadczenia ubezpieczonego. Na mocy przepisów tej ustawy emerytura ubezpieczonego została przeliczona z uwzględnieniem przeliczników górniczych 1,5 i 1,8.

Ubezpieczony domagał się przywrócenia mu wzrostu świadczenia z tytułu pracy górniczej w wysokości 15%, którego został pozbawiony w wyniku wejścia w życie ustawy rewaloryzacyjnej i świadectw rekompensacyjnych. Sąd Wojewódzki w Katowicach wyrokiem z dnia 27.01.1998r. w sprawie XI U 3481/97 oddalił odwołanie ubezpieczonego od decyzji odmownej organu rentowego w tym zakresie, a Sąd Apelacyjny w Katowicach w dniu 14.05.1998r. oddalił apelację ubezpieczonego.

Następnie ubezpieczony domagał się przeliczenia podstawy wymiaru emerytury poprzez zastosowanie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w wysokości 378,95% i przyznanie dodatku za pracę w warunkach szczególnych, kwestionując zastosowanie w jego sprawie przepisów ustawy rewaloryzacyjnej. Organ rentowy wydał decyzję odmowną, a odwołanie ubezpieczonego od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Katowicach z dnia 17.09.1998r., sygn. XI U 3431/98. Apelacja ubezpieczonego od tego wyroku oddalona została wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach w dniu 18.02.1999r.

Decyzją z dnia 8.10.2002r. organ rentowy ustalił ubezpieczonemu nową wysokość emerytury górniczej z zastosowaniem przeliczników górniczych, przyjmując przelicznik 1,8 do 287 miesięcy, przelicznik 1,5 do 26 miesięcy, przelicznik 1,3 do 107 miesięcy. Ubezpieczony nie zgodził się z decyzją, a w odwołaniu m.in wniósł ponownie o zastosowanie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury w wysokości 378,95% oraz o przyznanie dodatku z tytułu wykonywania pracy górniczej w wysokości 1% za każdy rok pracy, kwestionując przepisy ustawy rewaloryzacyjnej. Sąd Okręgowy w Gliwicach w sprawie VIII U 120/03 oddalił odwołanie. Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 2.01.2004r. oddalił apelację ubezpieczonego w części dotyczącej przywrócenia stanu sprzed listopada 1991r., wskazując że żądania ubezpieczonego w przedmiocie zastosowania poprzedniego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury i dodatków za pracę górniczą są nieuzasadnione i bezprzedmiotowym jest powoływanie się ubezpieczonego na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z 11.02.1992r. Natomiast w części dotyczącej zmiany stażu pracy górniczej, wyrok został uchylony i sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania. W toku ponownego rozpoznania ubezpieczony wycofał odwołanie i postępowanie zostało umorzone – sygn. akt VIII U 1030/04.

Decyzją z dnia 30.01.2006r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej z tytułu ukończonego wieku, przyjmując do ustalenia wysokości świadczenia m.in. okresy pracy górniczej według przeliczników 1,8 do 297 miesięcy i 1,5 do 16 miesięcy.

Kwestia stażu pracy górniczej ubezpieczonego i zastosowanych przeliczników górniczych była przedmiotem postępowania sądowego przed Sądem Okręgowym w Gliwicach, sygn. VIII U 1323/11 i Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie AUa 319/12. Sąd Apelacyjny w Katowicach orzekł, że organ rentowy przy ustalaniu wysokości emerytury górniczej w styczniu 2006r. prawidłowo zastosował przelicznik 1,8 do 287 miesięcy i przelicznik 1,5 do 16 miesięcy. [dowód: akta rentowe ubezpieczonego, akta spraw VIII U 120/03 i 1323/11].

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Żądanie ubezpieczonego przywrócenia prawa do emerytury obliczonej według przepisów obowiązujących w 1989r., nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem sprawa ta – dotycząca ograniczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru do 250% i braku dodatków za wykonywanie pracy górniczej - została już rozstrzygnięta ww. prawomocnymi wyrokami.

Zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Ubezpieczony domagając się ponownego przeliczenia świadczenia, nie przedłożył żadnych nowych dowodów i nie ujawnił okoliczności o których mowa w przytoczonym przepisie, a zatem prawidłowo organ rentowy skarżoną decyzją odmówił przeliczenia jego emerytury.

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 28.02.2012r., w sprawie K5/11 orzekł, że art. 114 ust.1a ustawy o FUS jest niezgodny z Konstytucją. Przepis ten wprowadzony został do ustawy z dniem 1.07.2004r. i stanowił, że prawo do świadczeń lub ich wysokości ulega ponownemu ustaleniu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji okaże się, że przedłożone dowody nie dawały podstaw do ustalenia prawa do emerytury albo jej wysokości. Powoływanie się ubezpieczonego na ten wyrok Trybunału Konstytucyjnego jest nieuzasadnione, bowiem przepis art. 114 ust. 1a nie był stosowany przez organ rentowy przy ustalaniu wysokości świadczenia emerytalnego ubezpieczonego. Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego zmiany w sposobie ustalania wysokości emerytury górniczej ubezpieczonego wynikały ze zmian przepisów prawa, a nie ponownej weryfikacji tych samych dowodów.

Nie można też pominąć okoliczności, że przepisy prawa ściśle określają termin w jakich można żądać wznowienia postępowania w przypadku gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją. Po myśli art. 145a kpa termin ten wynosi 1 miesiąc od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Wyrok w sprawie K5/11 wszedł w życie z dniem 8.03.2012r., a pierwsze pismo ubezpieczonego powołujące się na to orzeczenie złożone zostało do organu rentowego dopiero w dniu 23.11.2012r.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc. orzekł, jak w sentencji.

SSR [del.] Grażyna Łazowska

(...)

(...)

(...)